

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту Закону України

«Про затвердження Загальнодержавної цільової науково-технічної космічної програми України на 2021—2025 роки»

1. Мета

Метою прийняття проєкту Закону України «Про затвердження Загальнодержавної цільової науково-технічної космічної програми України на 2021-2025 роки» (далі – проєкт Закону) є забезпечення ефективного використання потенціалу космічної галузі й підвищення його впливу на розв’язання актуальних завдань соціально-економічного, екологічного, інформаційного, наукового та освітнього розвитку суспільства, забезпечення реалізації інтересів держави у сфері національної безпеки та оборони.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Державна підтримка космічної галузі національної економіки відповідно до Закону України «Про космічну діяльність» та Стратегії національної безпеки України потребує встановлення оптимального балансу між джерелами фінансування з державного бюджету та іншими джерелами (кошти інвестиційних та інноваційних фондів, власні кошти підприємств). За відсутності належної державної підтримки космічної галузі програмним методом розробки конкурентоспроможної ракетно-космічної техніки стануть неможливими, внаслідок чого постраждають довгострокові соціально-економічні інтереси держави.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом Закону пропонується затвердити Загальнодержавну цільову науково-технічну космічну програму України на 2021-2025 роки (далі – Програма).

Сукупність завдань і заходів Програми на 2021-2025 роки передбачає виконання перспективних проєктів, розроблення ключових зразків космічної техніки, організацію робіт, орієнтованих на кінцевого користувача, принципове покращення міжнародного співробітництва, одержання вагомих результатів в пріоритетних напрямках національного розвитку, в першу чергу у забезпеченні завдань національної безпеки та оборони.

4. Правові аспекти

Закон України «Про космічну діяльність», Постанова Верховної Ради України від 02.02.2021 № 1165-IX «Про План законопроектної роботи Верховної Ради України на 2021 рік», розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.01.2021 № 15-р «Про схвалення Загальнодержавної цільової науково-технічної космічної програми України на 2021-2025 роки», розпорядження Кабінету Міністрів України від 24.03.2021 № 276-р «Про затвердження плану пріоритетних дій Уряду на 2021 рік».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Фінансове забезпечення виконання проєкту Закону здійснюється відповідно до бюджетного законодавства за видатками загального та спеціального фондів головного розпорядника бюджетних коштів, що визначатимуться у Бюджетній декларації на відповідний рік, а також інших джерел.

UB
МІНСТРАТЕГПРОМ
№К/1.0-4.3/1340 від 30.09.2021
КЕП: Уруський О. С. 30.09.2021 13:24
58E2D9E7F900307B04000000946C3000DB258B00
Сертифікат дійсний з 10.11.2020 00:00 до 10.11.2022 00:00

Бюджетною декларацією на 2022-2024 роки, схваленою постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 548, передбачено виконання протягом 2022-2024 років заходів Загальнодержавної цільової науково-технічної космічної програми України на 2021-2025 роки.

При цьому, наразі Мінфіном доведено ДКА граничні показники видатків державного бюджету на 2022-2024 роки у обсязі 285 млн. грн. (по 95 млн. грн. щорічно) за КПКВК 6381020 «Виконання робіт за державними цільовими програмами і державним замовленням у сфері космічної галузі, в тому числі загальнодержавної цільової науково-технічної космічної програми України» на виконання державного замовлення у сфері космічної діяльності за напрямом «Проведення космічної діяльності в інтересах національної безпеки і оборони».

Пропонується виділення ДКА за КПКВК 6381020 «Виконання робіт за державними цільовими програмами і державним замовленням у сфері космічної галузі, в тому числі загальнодержавної цільової науково-технічної космічної програми України» додаткового фінансування у обсягах, що відповідають додатку 2 Програми, для реалізації Програми.

Орієнтовний обсяг фінансування Програми на 2021-2025 роки становить 40,78 млрд. гривень, у тому числі з державного бюджету 15,76 млрд. гривень.

Фінансово-економічне обґрунтування та фінансово-економічні розрахунки до проєкту Закону додаються.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект Закону погоджено без зауважень з Спільним представницьким органом репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні (СПО об'єднань профспілок), Спільним представницьким органом сторони роботодавців на національному рівні, Науковим комітетом Національної ради України з питань розвитку науки і технологій, Національною академією наук України.

Національною академією наук України здійснено науково-технічну експертизу проєкту Закону, за результатами якої проєкт Закону погоджено без зауважень.

Реалізація проєкту Закону вплине на наступні верстви (групи) населення:

- для громадян України буде поширено доступ до найсучасніших інформаційних технологій (систем дистанційного зондування Землі, систем координатно-часового та навігаційного забезпечення);
- буде забезпечено підвищення безпеки (за рахунок використання космічної інформації для забезпечення національної безпеки у військовій, політичній, економічній, соціальній, екологічній, науково-технологічній, інформаційній сферах);
- працівники космічної промисловості будуть забезпечені стабільними замовленнями, престижною та високооплачуваною роботою;
- працівники сільського, лісового господарства інших галузей економіки держави отримають можливість раціонального землекористування з використанням космічних знімків;
- творча молодь отримає можливість зробити свої перші кроки в науці і техніці, встановити творчі зв'язки з закордонними ровесниками в процесі реалізації науково-освітніх космічних проєктів.

Консультації з громадськістю проекту Закону проводились у формі публічного громадського обговорення. Проект Закону був оприлюднений на сайті Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості України 09.04.2021 (кінцевий термін обговорення – 30.04.2021, посилання: <https://mspu.gov.ua/dlya-gromadskosti/konsultaciyi-z-gromadskistyuu/elektronni-konsultaciyi-z-gromadskistyuu>). За результатами проведення консультацій з громадськістю були отримані пропозиції до проекту Закону від ДП «КБ «Південне» ім. М.К. Янгеля», Національного центру управління та випробувань космічних засобів (НЦУВКЗ), Голови секції з космічної біології, біотехнології та медицини Ради з космічних досліджень Національної академії наук України (Є.Л. Кордюм) та журналіста Інформаційного видання «Зелений лист» (В.В. Поліщука). При цьому всі пропозиції ДП «КБ «Південне» ім. М.К. Янгеля» були враховані, окрім перейменування заходу 4.1.4 «Створення та виробництво маршових рідинних ракетних двигунів для перспективних ракет-носіїв» проекту Програми на «Створення рідинного ракетного двигуна РД 870 та його модифікацій (РД872, РД874) для перспективних ракет-носіїв» з метою уникнення власних назв. Пропозиції НЦУВКЗ щодо включення низки проектів в рамках заявлених проектом Програми заходів були частково враховані, виходячи із доцільності їхньої реалізації та фінансової складової проекту Програми. Пропозиція Голови секції з космічної біології, біотехнології та медицини Ради з космічних досліджень Національної академії наук України була врахована шляхом включення досліджень з космічної біології до заходу 5.3.1 проекту Програми «Відпрацювання перспективних експериментів з космічної біології, матеріалознавства, радіоастрономії, фізики космосу». Пропозиції журналіста Інформаційного видання «Зелений лист» до проекту Закону були враховані.

7. Оцінка відповідності

У проекті Закону відсутні положення, що:

- стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції;
- стосуються прав і свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;
- впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;
- створюють підстави для дискримінації;
- містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією.

Проект Закону надісланий до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи (вхідний НАЗК від 08.09.2021 № 70018/0/03-21).

8. Прогноз результатів

Оцінка впливу реалізації проекту Закону проведена за наступними показниками:

- створення нових високотехнологічних робочих місць у галузі:
до 2000;
- поліпшення якості життя населення:

позитивний вплив на покращення якості життя населення виникає за результатами наукових досліджень в частині прогнозування та контролю глобальних змін довкілля та використання результатів наукового дослідження космосу та дистанційного зондування

Землі в сфері державного та регіонального управління соціально-економічним життям країни. На якість життя населення також впливає рівень доходів, які надійдуть в державний бюджет від результатів виконання Програми;

– вплив на діяльність суспільних і молодіжних організацій:

забезпечує участь творчої молоді вищих навчальних закладів, наукових та дослідно-конструкторських установ, підприємств, старших класів загальноосвітніх шкіл до проектування та експлуатації мікро- та наносупутників, що дозволяє значно підвищити професійну підготовку молодих спеціалістів. Чисельність молодіжних колективів може досягати 300–500 осіб;

покращення якості освіти виникає за рахунок активної участі студентів в розробці мікро- та наносупутників наукового призначення та проведення за їх допомогою наукових космічних досліджень. Участь молоді в реальних космічних проєктах буде сприяти підвищенню престижу науково-технічних спеціальностей серед молоді;

– зростання науково-технічного персоналу ракетно-космічної галузі України:

своєчасне виконання в повному обсязі заходів Програми позитивно вплине на розвиток науково-технічного потенціалу ракетно-космічної галузі, виходячи зі світових тенденцій розвитку ракетно-космічної техніки. Важливість подальшого розвитку науково-технічного потенціалу обумовлена тим, що космічні технології разом з біотехнологіями та інформаційними технологіями на найближчі 20–30 років будуть визначати вектор науково-технічного розвитку суспільства та ключову роль у вирішенні задач із забезпечення стійкого соціально-економічного розвитку країни;

– підтримка та зростання міжнародного іміджу України як високотехнологічної країни в науково-технічних та військово-технічних сферах:

імідж України як космічної держави, яка володіє ракетно-космічними технологіями, означає, що в свідомості політичної та військової еліти інших країн Україна сприймається як велика в військово-політичному та науково-технічному сенсі держава і це позитивне сприйняття стає стереотипом, який майже автоматично розповсюджується на інші сфери взаємних відносин між Україною та іншими державами;

- оцінка екологічного ефекту:

екологічне забруднення навколишнього середовища має місце тільки для проєктів, пов'язаних з запуском супутників ракетами-носіями. Запуск ракет-носіїв космічного призначення з території України не передбачається. Таким чином, екологічні збитки від проєктів Програми відсутні.

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Суспільство в цілому	Оперативне попередження надзвичайних ситуацій (урагани, пожежі, повені, піщані бурі тощо). Використання систем дистанційного зондування Землі, систем координатно-часового та навігаційного забезпечення. Підвищення безпеки (за рахунок	Космічні технології є фактором стимулювання інноваційного розвитку національної економіки

	використання космічної інформації для забезпечення національної безпеки у військовій, політичній, економічній, соціальній, екологічній, науково-технологічній, інформаційній сферах). Використання космічних технологій та нових матеріалів в побуті та повсякденному житті (інтернет, транспорт)	
Працівники сільського, лісового господарства, фермери	Забезпечення раціонального землекористування	Повна інформація про стан природних ресурсів
Науковці	Можливість проведення наукових досліджень у межах міжнародних космічних програм	Розвиток всіх наукових напрямів
Працівники космічної галузі	Престижна та високооплачувана робота	Стабільне замовлення
Молодь	Можливість участі в сучасних розробках та встановлення зв'язку з закордонними ровесниками в процесі реалізації науково-освітніх космічних проектів	Зростання престижу інтелектуальної праці

**Віце-прем'єр-міністр України - Міністр
з питань стратегічних галузей
промисловості України**

Олег УРУСЬКИЙ

« _____ » _____ 2021 року